

12 YIL ZORUNLU EĞİTİME İLİŞKİN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİ VE VELİLERİNİN GÖRÜŞLERİ*

THE OPINIONS OF 1st GRADE TEACHERS AND PARENTS AS TO 12-YEAR COMPULSORY EDUCATION

Uzm. Öğretmen Esin MERAL KANDEMİR
MEB, İzmir Kavaklıdere Saliha Hüseyin Özyavuz İlkokulu, İzmir-Türkiye
esinmeral20@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA
Uşak Üniversitesi Uşak-Türkiye
perihansara@gmail.com

Uzm. Öğretmen Yasin AKAY
MEB, İzmir Hüseyin Avni Ateşoğlu İlkokulu, İzmir-Türkiye
yasinakay35@hotmail.com

Selma ZEMİN
MEB, İzmir Sevgi Ferit Akın İlkokulu, İzmir-Türkiye
zeminselma@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ilkokul 1. Sınıf öğretmenleri ve velilerin yeni sistem hakkında görüşlerini, uygulama sırasında yaşadıkları sorunları ve çözüm önerilerini açığa çıkarmaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. 2012-2013 eğitim öğretim yılında İzmir ili merkez ilçelerde görev yapan 1. sınıf öğretmenleri ve 1. sınıf velileri ile yürütülen araştırma belli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymayı amaçladığından durum çalışması deseniyle örülmüştür. Araştırmanın örneklemini ise amaçlı örnekleme yönteminden, kolay ulaşılabılır durum örnekleme yoluyla seçilen 44 ilkokul 1. Sınıf öğretmeni ve 77 veliden oluşmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Araştırma soruları araştırmanın kategorilerini oluşturmuştur. Araştırmanın sonucu olarak öğretmen ve velilerin büyük çoğunluğunun sistem hakkında olumsuz görüşte olduğu ortaya çıkmıştır. Veliler ve öğretmenlerin sistemin uygulaması sırasında çok fazla sorunla karşılaştıkları görülmüştür. 4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitim sistemine ilişkin veliler ve öğretmenlerin büyük çoğunluğunun olumsuz görüş bildirdiği görülmüştür.

Anahtar sözcükler: Eğitim Sistemi, 12 Yıl Zorunlu Eğitim, 4+4+4 Uygulaması

ABSTRACT

Purpose of the research is to find out the opinions of first grade teachers at primary school, the parents about new education system, the problems they faced and solutions during the implementation. The research is descriptive study using qualitative research techniques. Since the research is intended to show the results concerning a specified situation, it comprises case study patterns. Sampling of research consists of 44 teachers of first grade and 77 parents that have been chosen through convenient case sampling from criterion sampling method. In the research, semi-structured interview questionnaire has been used as data collection. The data have been analyzed descriptively. Research questions consisted of categories of the study. As a result of the research, the great majority of teachers and parents have been found to be negative about the system. It revealed that teachers and parents encountered lots of problems during the implementation of the system. The parents and most of the teachers have been observed to express negative opinions regarding 12 year compulsory education system which was arranged as 4+4+4.

Keywords : Education System, 12 Years Compulsory Education, 4+4+4 Regulation

* Antalya'da düzenlenen I. Uluslararası "World Conference on Educational and Instructional Studies (2012)"te sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Günümüzde nitelikli insanlara duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır ve toplumların nitelikli insan güçleri de ancak nitelikli bir eğitim ile sağlanabilir. Türkiye'nin çağdaş bir toplum olmak için gösterdiği çabalar incelendiğinde, bütün bu çabaların temelini eğitimin oluşturduğu görülür. Çünkü bir ülkenin çağdaş devletler arasında sağlam bir yer edinip, bu yerini korumasında rol oynayan önemli öğelerden birisi eğitimidir. Bilgi çağı olarak nitelendirdiğimiz 21. Yüzyılda, bilim ve teknolojinin hızla ilerlemesi toplumların yapısını değiştirmekte, böylece eğitim sisteminde de diğer alanlarda olduğu gibi yenileşme zorunlu bir hale gelmektedir. Bundan dolayı da toplumların geleceği açısından, büyük bir önem taşıyan eğitim konusunda ilgisiz kalmayı düşünmek mümkün değildir (Aybek, 2007).

Küreselleşme, yaşam boyu eğitime artan gereksinim, iletişim teknolojilerindeki hızlı ve yoğun gelişmeler, diğer bütün kurumlar gibi eğitim kurumlarını da büyük ölçüde etkilemiştir. Bu gelişmeler, kuşkusuz eğitim kurumlarını, ortaya çıkan bilgi toplumu yapısına uygun, evrensel değerlere açık, bilgi üretimine katkıda bulunan, bilgiyi yaratıcı biçimde kullanabilen, daha nitelikli insan yetiştirme zorunluluğu çerçevesinde etkilemektedir (Karaca, 2008).

Dünyada yürütülen uygulamalar gösteriyor ki, artık 21. yüzyılı yaşamaya başladığımız çağımızda eğitimin amaçları, ders uygulamaları ve öğretmen-öğrenci ilişkileri daha farklı bir bakış açısından biçimlenmektedir. Bilginin olduğu gibi aktarılması, alıcı tarafından ezberlenmesi ve “bilgili insan her şeyi bilen insandır” anlayışının tersine günümüz eğitimi araştıran, karşılaştığı toplumsal veya bireysel problemlerini çözebilen ve çözümünde alternatif yolları kullanan bireyleri yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Büyükkantarcıoğlu, 2006).

Bu değişiklikler ve uygulamalara bağlı olarak toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik bakımlardan ilerlemesi, teknolojiye ve endüstrideki hızlı gelişmeler insan unsurunun en iyi şekilde eğitilmesini gerektirmekte, buna paralel olarak zorunlu eğitim süre yönünden uzamakta ve farklı ülkelerde farklı sürelerde devam etmektedir (Gültekin, 1998).

Zorunlu eğitim, örgün eğitimin en fazla önem verilen bölümünü ifade eder. İnsanın belli bir çağda belli bir sürede eğitim almasını öngörür. Temel eğitim ise, hangi yaşta olursa olsun insanın örgün ve yaygın eğitim sistemi içinde belli bir düzeyde ve nitelikte eğitim görmesini anlatan bir kavramdır (Mert, 1999).

Temel eğitim ya da İlköğretimin amacı bireye yaşadığı çağın gereklerine ve toplumun beklentilerine uygun bilgi, beceri ve davranışları kazandırmaktır. Bu yönüyle temel eğitimden bir toplumun bütün kültürel birikim ve değerlerini geliştirmesini, gelecek kuşaklara aktarması beklenir. Bir diğer beklenti ise bireylerin niteliklerini geliştirerek gelecekteki mesleklere hazırlamasıdır. Dünyadaki birçok ülkede temel eğitim bu özelliklerinden dolayı zorunlu hale getirilmiştir. Zorunlu eğitimin ne kadar süre verileceği ise, ülkelerin eğitime katılımı, gelişmişlik düzeyi ve nüfus artışı gibi etkenlere bağlıdır. Zorunlu eğitimin kesintisiz ya da ne kadar süre verileceği ülkeden ülkeye farklılık gösterir (Güven, 2012).

Günümüzde dünya ülkeleri, zorunlu eğitim süresinin artırılmasını hedeflemekte ve bu yönde çaba sarf etmektedir. Birçok ülke, zorunlu eğitim süresini 12 yılın üstüne çıkarabilme olanaklarını yaratmaya çalışmaktadır. Öte yandan ülkelerin kalkınmışlık ve gelişmişlik seviyeleri ile zorunlu eğitim süreleri arasında pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Bu ülkelerde zorunlu eğitim en az sekiz yıldır (Gültekin, 1998). Eğitimde yapılan tüm çağdaşlaşma çalışmaları ve yapılan değişiklikler sonucunda bazı Avrupa ülkelerindeki okula başlama yaşı ve zorunlu eğitim süresi aşağıdaki gibidir (Erginer, 2006; Gültekin, 1998; Güven, 2012).

Tablo 1. Avrupa Birliğine Üye Ülkelerde Zorunlu Eğitim ile İlgili Bazı Bilgiler

Ülke	Yaş Grubu	Süresi
Danimarka	7-16	9
Finlandiya	7-16	9
Fransa	6-16	10
Hollanda	5-17	12
Almanya	6-16	10
İngiltere	5-16	11
İtalya	6-16	10
Polonya	6-16	10
Romanya	6-16	10
Bulgaristan	6 veya 7-16	8
Belçika	6-15	9
Portekiz	6-18	12
Yunanistan	5-15	10

Yukarıda belirtilen bu ülkelerden Almanya’da okul öncesi eğitim 3-6 yaş arasındaki çocukları kapsamaktadır ve zorunlu değildir. Tam zamanlı genel eğitimin ise 4 yılı ilköğretim, 6 yılı da birinci kademe ortaöğretim seviyesinde verilmektedir. İngiltere’de 3-5 yaş arası çocuklar zorunlu olmayan okul öncesi eğitimi almakla beraber, zorunlu eğitim ise 5-16 yaş arası çocukların devam ettiği 11 yıllık süreyi kapsamaktadır. Yunanistan’da ise zorunlu olmayan bölüm çocukların 4-6 yaş arasında gidebildikleri okul öncesinden oluşup, zorunlu eğitim süresi 5-15 yaş arasındaki çocukları içeren 10 yıllık süreyi kapsamaktadır.

Ülkemizde ise; 1996-1997 öğretim yılına kadar ilkokul ve ortaokul ayrı ayrı eğitim-öğretim verirken, TBMM’de 16 Ağustos 1997 tarihinde onaylanarak yürürlüğe giren 4306 sayılı “8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim yasası 15 Eylül 1997 de uygulamaya konulmuştur (Mert, 1999).

Günümüzde ise; okula başlama yaşı önceden 6-14 ve zorunlu süre 8 yıl iken, 11.04.2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 30.03.2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunuyla bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun ile zorunlu eğitim süresi 8 yıldan 12 yıla çıkarılmış ve bazı yeni uygulamalar gündeme gelmiştir. Zorunlu eğitim 4 yıl süreli ilkokul, 4 yıl süreli ortaokul ve 4 yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci 4 yıl (1, 2, 3, 4. sınıflar) ilkokul, ikinci 4 yıl (5, 6, 7, 8. sınıflar) ortaokul ve üçüncü 4 yıl (9, 10, 11, 12. sınıflar) ise lise şeklinde isimlendirilmiştir. 1. sınıfa başlama yaşı 66 ay olup, 60-66 ay arasındaki çocukların ise velisinin yazılı isteği ile gelişim yönünden hazır olduğu anlaşılanların ilkokula devamları sağlanacaktır. Diğer öğrenciler okul öncesi eğitime yönlendirilecektir (MEB, 2012).

Yapılan bazı araştırmalar Türkiye’deki eğitim sistemi ve yapılan değişikliklerle ilgili eleştirileri de ortaya koymaktadır. Yeterince etüt edilmeden, değerlendirilmesi tamamlanmadan yapılan reformların, eğitimin kalitesine artı bir değer getirmediği ve tarafları (öğrenci, öğretmen, veli, işgücü piyasası vb.) memnun etmediği şimdiye kadar yeterince tecrübe edilmiştir. Eğitim reformu gerçekleştirenlerin, reformun eğitim sisteminde ne tür bir değişime neden olacağını hesaba katmadıkları gibi, ülke ve toplumun geleceğini nasıl etkileyeceğini de yeterince öngörmedikleri anlaşılmaktadır (Gür ve Çelik, 2009).

Yasa tasarısının bilimsel gerçeklere dayanmadığının bir göstergesi de daha ilk günden zorunlu öğretim başlamayı 5 yaşa indiren maddesinde değişiklik yapılmasıdır. Bu konu baştan itibaren sorundur. Okul olgunluğu kavramı düşünülmeden oluşturulmuş olan bir düzenlemedir. Pek çok araştırma

bilişsel, duygusal, fiziksel ve toplumsal olarak okula hazır olan çocukların okul yaşamlarında daha başarılı olduklarını hazır olmadan okula başlayan çocukların ise, okul yaşamlarında daha başarısız olduklarını ve okulu bırakma eğilimlerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur (Güven, 2012).

Keskin (2012) zorunlu eğitimin 12 yıla çıkararak kanun teklifine ilişkin, “Mevcut eğitim konsepti ezber ile eşleştirilmiştir. Oysa bu durum çocuk beyninin gelişmesini geciktirmektedir. Bir sonraki yaşta çocuktan yapması beklenen bir aktivitenin bir önceki yaşta provasının yapılmasının söz konusu olamayacağını belirterek, unutulmamalıdır ki henüz gelişmemiş bir sisteme uyaran vermek çocuk beynini zedeler.” demiştir. Ayrıca Keskin’e göre (2012), “Anlık işlevsel hafızanın kısa süre için depolayıp hatırdaki tutabileceği veriler, sistemin hacmi ile sınırlıdır ve yaşa bağlı bir gelişme gösterir. Bu nedenle, 7. yaştan önce pasif anlık kayıtlar halinde olan anlık hafıza yeteneği, bu yaştan sonra gelişmeye başlayan tekrarlamaya yeteneğinin devreye girmesi ile birlikte aktifleşir.”

Ayrıca yeni uygulanmaya başlayan sistemle ilgili birçok çalışmada sistemin alt yapı hazırlanmadan uygulanmaya başladığı, okulların fiziksel şartlarının uygun olmadığı, çocukların dönem özelliklerinin gerekli yeterlilikleri göstermediği gibi görüşler bildirilmiştir (Seçkin, 2013).

Bu araştırma ile Türkiye’de 4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasının İzmir ilindeki uygulamada yeterlik ve sınırlılıkları incelenmiştir. Tüm bu bilgiler doğrultusunda araştırmanın amacı, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında uygulamaya başlayan 4+4+4 eğitim sisteminin uygulayıcılar ve veliler tarafından nasıl yorumlandığı, yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerini tespit etmektir.

Eğitim sistemimizde çok yeni olan bu değişimin, özellikle değişimden en fazla etkilenen 1. sınıf öğretmenleri ve velilerinin görüşlerinin alana katkısı olacağı ve sistemin uygulama basamağı olan okullarda yapılan çalışmaların, sistemin değerlendirilmesine ışık tutacağı düşüncesiyle yürütülen bu araştırmanın konuyla ilgili tüm eğitim paydaşlarına yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

1.1. Problem Cümlesi

Bu çalışmanın problemi “12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasının ilköğretim 1.sınıfta uygulanmasına ilişkin öğretmen ve veli görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu probleme cevap bulmak amacıyla aşağıda verilen sorulara cevap aranmıştır.

1.2. Alt Problemler

1. 4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitim hakkında veli ve öğretmen görüşleri nelerdir?
2. Yeni eğitim sistemini uygulama aşamasında yaşanan sorunlar nelerdir?
3. Yaşanan sorunlara çözüm önerileri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Sınırlılığı

Araştırma 2012-2013 eğitim-öğretim yılında İzmir ili merkez ilçelerinde görev yapan 1. Sınıf öğretmenleri ve bu ilçelerdeki söz konusu okullarda öğrenim gören öğrencilerin velileriyle sınırlandırılmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma belli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymayı amaçladığından durum çalışması deseniyle örülmüştür. Var olan bir durumun tek başına analiz edilip bütüncül şekilde betimlenmesi yapılacağından tek durum çalışması biçiminde araştırma desenlenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İzmir merkez ilçelerde çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise amaçlı örnekleme yönteminden, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yoluyla seçilen ilkököl 1. Sınıf öğretmenleri ve velilerinden oluşmaktadır. Katılımcılar görüşmeye gönüllü olarak katılan 77 veli ve 44 1. sınıf öğretmenin oluşturduğu 121 kişidir. Araştırmaya 61 (% 79) kadın, 16 (% 20) erkek toplam 77 veli katılmıştır. Yine araştırmanın bir diğer örnekleme 33 (% 75) kadın, 11 (% 25) erkek toplam 44 öğretmenden oluşmuştur. Araştırmaya katılan velilere ait diğer demografik bilgiler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Velilere Ait Demografik Özellikler

	Katılımcı Özellikleri	F	%
Yaş	31-35 yaş	34	44,1
	26-30 yaş	22	28,5
	36-40 yaş	12	15,5
	20-25 yaş	5	6,5
	41-45 yaş	4	5,1
	Toplam	77	100
Meslek	Ev Hanımı	56	72,7
	Diğer	10	12,9
	Serbest	4	5,1
	Mobilyacı	3	3,8
	Tekstilci	2	2,5
	Öğrenci	2	2,5
	Toplam	77	100
Çocuklarının Yaş Aralıkları	70 ay ve üzeri	43	55,8
	67-69 ay	17	22
	60-66 ay	17	22
	Toplam	77	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi katılımcılar yaş, meslek ve 1. sınıfta öğrenim gören çocuklarının yaş aralıkları bakımından değerlendirilip, daha ayrıntılı bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Tabloya göre araştırmaya katılan veliler daha çok % 44 oranında 31-35 yaş arası, % 29 oranında 26-30 yaş arası, % 16 oranında 36-40 yaş arasında bulunmaktadır. Velilerin meslekleri incelendiğinde katılımcıların çoğunun (% 73) ev hanımı olduğu, daha sonra serbest meslek, mobilyacı, tekstilci ve öğrencinin geldiği belirlenmiştir. Ayrıca diğer meslekler başlığı altında velilerin birer kez söylediği mesleklerin sıklığı verilmiştir. Bu mesleklerin içinde temizlikçi, muhasebeci, terzi, fırıncı, şoför gibi çeşitli meslek daları yer almaktadır. Tabloda da görüldüğü gibi araştırmaya katılan velilerin 1. sınıfta giden çocuklarının yaş aralıkları dikkate alındığında öğrencilerin % 56’sının 70 ay ve üzeri, % 22’sinin 67-69 ay ve yine % 22’sinin 60-66 ay arasında yer aldığı belirlenmiştir. Elde edilen bu bilgilere göre araştırmaya 26-40 yaş arası, kadın velilerin daha çok katıldığı belirlenmiştir. Bu velilerin 1. sınıfta öğrenim gören çocuklarına bakıldığında her yaş grubundan öğrencinin olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere ait demografik özellikler ise Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere Ait Demografik Özellikler

	Katılımcı Özellikleri	F	%
Mezun Olunan Bölüm	Sınıf Öğretmenliği	21	47,7
	Diğer	5	11,3
	Biyoloji Bölümü	4	9
	Eğitim Enstitüsü	2	4,5

	Fransızca Öğretmenliği	2	4,5
	Almanca Öğretmenliği	2	4,5
	Kimya Öğretmenliği	2	4,5
	Sanat Tarihi	2	4,5
	Tarih Bölümü	2	4,5
	İktisat Fakültesi	2	4,5
	Toplam	44	100
Birinci Sınıf Okutma Sıklığı	3 kez	15	34
	4 kez	10	22,7
	5 kez	8	18,1
	2 kez	6	13,6
	Diğer (8,14,15 kez)	3	6,8
	7 kez	2	4,5
	Toplam	44	100
Öğrencilerinin Yaş Aralıkları	70 ay ve üzeri	9	20,4
	67-69 ay	6	13,6
	(67-69)-(70 ay ve üzeri)	5	11,3
	60-66 ay	5	11,3
	(60-66 ay)-(67-69 ay)	2	4,5

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin % 48'inin Sınıf Öğretmenliği, % 11'inin diğer (Su Ürünleri, Fizik-Türkçe-Resim Bölümü, Ziraat Fakültesi), % 9'unun Biyoloji Bölümü ve % 5'inin Eğitim Enstitüsü, Fransızca-Almanca-Kimya Öğretmenliği, Sanat Tarihi, Tarih Bölümü, İktisat Fakültesi mezunu oldukları belirlenmiştir. Öğretmenlerin 1. sınıf okutma sıklıkları incelendiğinde % 34 oranında 3 kez, % 23 oranında 4 kez, % 18 oranında 5 kez, % 14 oranında 2 kez, % 7 oranında diğer (8, 14, 15 kez) % 5 oranında 7 kez okuttukları ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin araştırma esnasında okuttukları öğrencilerin yaş aralıkları tabloda da görüldüğü gibi % 20 oranında 70 ay ve üzeri, % 14 oranında 67-69 ay, % 11 oranında (67-69)-(70 ay ve üzeri), % 11 oranında 60-66 ay ve % 5 oranında (60-66 ay)-(67-69 ay) arasında yer almıştır.

Tablo 3 bir bütün olarak incelendiğinde; öğretmenlerin yarısından çoğunun sınıf öğretmenliği mezunu olmadığı, şu ana kadar daha çok 3, 4 ve 5 kez 1. sınıf okuttukları ve sınıflarında genellikle her yaş grubu öğrencinin olduğu ortaya çıkmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşmeler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yapılmıştır. Yapılan görüşme önceden hazırlanan konu ve alanlara sadık kalarak, önceden hazırlanmış soruları sorma ve bu sorular konusunda daha ayrıntılı ek soru sorma esnekliğiyle yapılmıştır. Araştırmanın problemlerini açığa kavuşturmak için 3 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Görüşülen birey sayısı artırılmıştır. Görüşmeye katılan kişilerin görüşleri görüşme sonunda teyit ettirilmiştir. Araştırma bulguları başka araştırmacılar tarafından okutulmuştur. Ulaşılan sonuçlar diğer araştırmacının sonuçlarına başvurularak desteklenmiştir. Güvenirliği sağlamak için izlenen süreçler açık açık tanımlanmış, ilgili dokümanlarla desteklenmiş, araştırma belli bir sistem içinde aşama aşama geliştirilmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Yapılan görüşme sonrasında elde edilen veriler yazıya geçirilmiştir. Yazıya geçirme işlemi sırasında veriler tekrar tekrar dinlenerek kulak aşinalığı yaratılmıştır. Ayrıca yazıya geçirilen veri seti 3 kez aralıksız, 4 kez de farklı zamanlarda okunmuştur. Okuma işlemi sırasında verilerin benzer ve farklı yerleri not alınmış, veri analizini kolaylaştırmak için kodlama işlemine gidilmiştir. Kodlanan veriler daha sonra benzer cevaplar aynı renklerle gölgelendirilerek verilerin analizi kolaylaştırılmıştır. Katılımcıların isimlerinin deşifre edilmemesi isteğine uyulmuş katılımcı isimleri öğretmenler için ‘Ö.’ veliler için ‘V.’ şeklinde sıra numarası verilerek şifrelenmiştir. Veriler kodlama aşamasından sonra araştırma soruları araştırmanın kategorilerini oluşturmuştur. Bu kategoriler altında veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Zaman zaman doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Bu alıntıların seçiminde katılımcıların görüşlerini hem destekleyen hem desteklemeyen alıntılar seçilmiştir. Kanıt niteliğinde alıntılara yer verilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bulguları görüşme soruları sırasına göre ve her görüşme sorusu bir başlık olacak şekilde verilmiştir. Öğretmen ve veli görüşleri ortak tablolarda açıklanmaya çalışılmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi “4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitim hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” şeklinde ifade edilmiştir. Elde edilen verilere ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen ve Velilerin 12 Yıllık Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri

Temalar ve Kodlar	Öğretmen		Veli	
	f	%	f	%
Okulların Fiziksel Şartları ile İlgili Düşünceler				
Alt yapının hazırlıksız oluşu	12	27	14	18
Sınıfların kalabalık olması	4	9	-	-
Program ile İlgili Düşünceler				
Programın hazırlıksız olması	8	18	6	8
Mesleki yönelme açısından olumsuz bir durum olması	6	14	2	3
Mesleki yönelme açısından olumlu bir durum olması	4	9	4	5
İkinci dört devresinde sorunların olması	4	9	-	-
Programın adil olmadığı düşüncesi	1	2	-	-
Oyun ağırlıklı müfredat	-	-	15	19
Öğrencinin Gelişim Özellikleri ile İlgili Düşünceler				
Gelişim özelliklerine uygun olmama	8	18	10	13
Çocuklarda özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açması	2	5	-	-
Sistemin zorunlu olması ve öğrencileri özgür bırakmaması	2	5	7	9
Öğrencilerin öz bakım becerilerine sahip olmaması	2	5	-	-
Yaşını dolduran çocuklar için sorun olması	1	2	-	-
Yaş farkı	19	43	16	21
Çocuklar deneme tahtası haline getirilmemeli	-	-	5	7
Öğretmenler ile İlgili Düşünceler				
Öğretmeni zorlayıcı olması	3	7	11	14
Öğretmenlerin yer değiştirme sorunlarının olması	2	5	-	-
Öğretmenlerin açıkta kalması	2	5	-	-
Öğretmenlerin rekabet halinde olması	1	2	-	-
Öğretmenlerle idarecilerin karşı karşıya gelmesi	1	2	-	-
Öğretmenlerin kaygılı olması	1	2	-	-

Eğitim Sistemi ile İlgili Düşünceler				
Sisteme geçişte eğitim uzmanlarına danışılmaması	3	7	-	-
Geçmişte daha önce denenip olumsuz sonuçlanması	2	5	2	3
Kayıp zaman olduğu düşüncesi	1	2	-	-
Fırsat eşitliğini sağladığı görüşü	1	2	1	1
Fırsat eşitliğini sağlamadığı görüşü	-	-	2	3
İdeolojik yaklaşım olması	6	14	1	1
Ana sınıfının zorunlu olmaması	8	18	-	-
Ders süresinin uzun olması	1	2	4	5
Okula geliş gidiş saatlerinin sorun olması	1	2	-	-
Kitapların eksik olması ve zamanında gelmemesi	2	5	-	-
Veliler ile İlgili Düşünceler				
Velilerin bilinçsiz olması	1	2	-	-

Tablo 4'te de görülebileceği gibi elde edilen bulgular **“okulların fiziksel şartları ile ilgili düşünceler, program ile ilgili düşünceler, öğrencinin gelişim özellikleri ile ilgili düşünceler, öğretmenler ile ilgili düşünceler, eğitim sistemi ile ilgili düşünceler, veliler ile ilgili düşünceler”** temaları altında toplanmıştır.

Görüşme yapılan öğretmenlerin % 81'i genel anlamda 4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitim hakkında olumsuz görüş bildirmişlerdir. Bununla beraber öğretmenlerin % 9'u olumlu yönde görüş bildirirken, % 7'si de sistemin olumlu ya da olumsuz olduğu yönünde kararsız olduklarını bildirmişlerdir. Öğretmenlerin % 27'si fiziksel şartlarla ilgili alt yapının hazırlıksız olduğu görüşündeyken, % 9'u sınıflarının kalabalık olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Programla ilgili görüşlerini bildiren öğretmenlerin % 18'i programın hazırlıksız olduğunu, % 14'ü mesleki yönelme açısından olumsuz olduğunu, % 9'u mesleki yönelme açısından olumlu olduğunu, %9'u ikinci dört devresinde sorunların olduğunu, % 22'si programın adil olmadığına dair düşüncelerini dile getirmişlerdir. Öğretmenlerin, öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili düşüncelerine baktığımızda; % 45'i yaş farkı olduğunu, % 18'i on iki yıllık zorunlu eğitimin öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmadığını, %5'i zorunlu eğitimin çocuklarda özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açtığını, sistemin zorunlu olması nedeniyle öğrencileri özgür bırakmadığını, öğrencilerin öz bakım becerilerine sahip olmadıklarını, % 2'si yaşını dolduran çocuklar için sorun olduğunu dile getirmişlerdir. Öğretmenlerle ilgili düşüncelere baktığımızda öğretmenlerin % 7'si öğretmeni zorlayıcı olduğu, % 5'i öğretmenlerin yer değiştirme sorunlarının olduğunu, öğretmenlerin açıkta kaldığını, % 2'si öğretmenlerin rekabet halinde olduklarını, öğretmenlerle idarecilerin karşı karşıya geldiklerini, öğretmenlerin kaygılı olduklarını dile getirmişlerdir.

Öğretmenlerin eğitim sistemiyle ilgili düşünceleri incelendiğinde öğretmenlerin % 18'i anasının zorunlu olmadığını, % 14'ü ideolojik yaklaşım olduğunu, % 7'si sisteme geçişte eğitim uzmanlarına danışılmadığını, % 5'i geçmişte daha önce denenip olumsuz sonuçlandığını, kitapların eksik olduğunu ve zamanında gelmediğini, % 2'si kayıp zaman olduğunu, fırsat eşitliğini sağladığını, fırsat eşitliğini sağlamadığını, ders süresinin uzun olduğunu, okula gidiş-geliş saatlerinin sorun olduğunu ifade etmişlerdir. Yine öğretmenlerin % 2'si velilerin bilinçsiz olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4'teki veli görüşleri dikkate alındığında veliler % 18 oranında okulların fiziksel şartları ile ilgili alt yapının hazır olmadığını belirtmişlerdir. Programla ilgili görüşlere göre velilerin % 19'u oyun ağırlıklı bir müfredat olduğunu, % 8'i programın hazır olmadığını, % 5'i mesleki yönelme açısından olumlu bir durum olduğunu, % 3'ü mesleki yönelme açısından olumsuz bir durum olduğunu ifade etmişlerdir. Velilerin “öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili görüşleri incelendiğinde velilerin % 21'i yaş farkının olduğunu, % 13'ü öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmadığını, % 9'u sistemin zorunlu olduğunu ve öğrencileri özgür bırakmadığını, % 7'si ise çocukların deneme tahtası haline getirilmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Velilerin öğretmenlerle ilgili görüşlerine göre velilerin % 14'ü yeni sistemin öğretmeni zorlayıcı olduğunu dile getirmiştir.

Eğitim sistemi ile ilgili veli görüşleri incelendiğinde velilerin % 5'i ders süresinin uzun olduğunu, % 3'ü geçmişte daha önce denenip olumsuz sonuçlandığını, fırsat eşitliğini sağlamadığını, % 1'i fırsat eşitliğini sağladığını ve ideolojik yaklaşım olduğunu belirtmişlerdir.

Görüşme yapılan velilerin %55'i 4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitim hakkında olumsuz görüş bildirmişlerdir. Görüşme yapılan öğretmenlerin % 35'i sistemin zamanla düzeleceğini eksiklerinin giderilmesiyle daha iyi olacağı düşüncesiyle olumlu görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların % 10'u ise sistem hakkında genel yorum yapmakla beraber kararsız olduklarını bildirmişlerdir. Olumlu görüş bildiren öğretmenlerin ifadeleri şu yöndedir:

'...Hiç ana sınıfına gidemeyen çocuklar için faydalı olduğunun düşünüyorum.' [Ö:1]

'...Büyük çocuklarla küçük çocukların ayrı binalarda ders görmesi oldukça olumlu. Bundan sonraki süreçte sistemin daha da iyi oturacağına inanıyorum. Sistem doğru ancak uygulama aşaması acele oldu.

'...Eğitimin 12 yıl zorunlu olması doğru bir karar. Daha önceden yapılmalıydı. Yararlı olduğunu düşünüyorum.

'...Bu sistem doğru. Bundan sonraki süreçte sistemin oturacağını düşünüyorum.' [Ö:27]

Olumsuz görüş bildiren öğretmenlerin ifadeleri şu yöndedir:

'...Şaşkınlık içindeyim, neler olacağını merakla bekliyorum. Özellikle 5. Sınıfların ikinci kademeye verilmesi çok ilginç. Branş öğretmenlerinin bu sınıfları nasıl yönetemeyeceklerini görmek isterdim doğrusu.' [Ö:34]

'...Ülkemiz için olumsuz bir gelişme. Alt yapısı hazırlanmadan uygulamaya sokuldu. İşler iyice arapsaçına döndü.' [Ö:44]

'...Bu sistem Türk eğitim sistemi için tam bir geriye gidişin başlangıcıdır.' [Ö:35]

12 yıllık zorunlu eğitime ilişkin olumlu görüş bildiren veli ifadeleri şu yöndedir:

'...Bence 12 yıllık zorunlu eğitim okula gidemeyen ya da gönderilmeyen çocuklar için çok iyi oldu.' [V:56]

'...Onaylıyorum, çünkü küçük yaşta olması benim için uygun. Daha çok daha çabuk bilgi edinileceğine inanıyorum. 'Ağaç yaşken eğilir' derler ya, onun gibi.' [V:5]

'...Bu yeni sistemle çocuğunu kreşe gönderemeyen aileler de çocuğunun eğitimini sağlamış oluyor.' [V:11]

Olumsuz görüş bildiren velilerin ifadeleri şu yöndedir:

'... 4+4+4 sistemine başından beri karşıyım ama mecbur olduğum için ve tek başıma bir şey yapamadığım için çocuğumu okula göndermek zorunda kaldım.' [V:68]

'... Gelişim dönemi açısından henüz oyun çağındaki bulunan 66 aylık çocuğun okul öncesi eğitim almadan ilkököl disiplinine girmesi, onun ruhsal, duygusal ve bilişsel gelişimini sekteye uğratarak yıllarca sürecek olan akademik hayatı açısından olumsuz sonuçlar doğuracaktır.' [V:65]

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi "Yeni eğitim sistemini uygulama aşamasında yaşadığınız sorunlar oluyor mu? Yaşadığınız sorunlar varsa bunlar nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Elde edilen verilere ilişkin bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmen ve Velilerin 12 Yıllık Zorunlu Eğitime İlişkin Yaşadığı Sorunlar

Temalar ve Kodlar	Öğretmen		Veli	
	f	%	f	%
Okulların Fiziksel Şartları ile İlgili Sorunlar				
Okulların ve sınıfların fiziki yapıları uygun değil	16	36	29	38
Sınıflar kalabalık	10	23	-	-
Güvenlik sorunu	-	-	4	5
Program ile İlgili Sorunlar				
Sıkıştırılmış okuma yazma programı	5	11	-	-
Okuma yazmanın pekiştirilmemesi, unutulması	5	11	-	-
Öğrencinin Gelişim Özellikleri ile İlgili Sorunlar				
Öğrencinin gelişim özelliklerine (kas yapısı, algılama, duyuşsal özellikler) uygun olmaması	23	52	20	26
Uyum problemi (Sıkılma, ezilme, korku)	20	45	19	25
Yaş farkı	19	43	21	27
Yaşını doldurmuş çocuklar için sorun	10	23	15	19
Öğrencide özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açması	8	18	12	16
Öz bakım becerilerine sahip değil	7	16	16	21
Çocukların küçük olması dolayısıyla oyun oynama isteği	-	-	17	22
Öğretmenler ile İlgili Sorunlar				
Öğretmen yetersizliği	12	27	-	-
Öğretmenler arası rekabet	3	7	-	-
Öğretmeni zorlayıcı olması	-	-	17	22
Eğitim Sistemi ile İlgili Sorunlar				
Teneffüsler kısa, ders saatleri fazla	10	23	10	13
Kitapların eksik olması, zamanında gelmemesi ve seviyeye uygun olmaması	10	23	8	10
Ana sınıfına gitmeyen öğrencilerin uyum sorunu yaşamaması	6	14	-	-
Kız çocukların okula gönderilmemesi	1	2	-	-
Eğitim seviyesinin düşüşü	1	2	-	-
Genç anne oranlarının artacağı düşüncesi	1	2	-	-
Veliler ile İlgili Sorunlar				
Veliler bilinçsiz	3	7	-	-

Öğretmen ve velilerin 12 yıllık zorunlu eğitim sistemine ilişkin yaşadığı sorunlar Tablo 5'te verilmiştir. Veriler 'okulların fiziksel şartları ile ilgili sorunlar, program ile ilgili sorunlar, öğrencinin gelişim özellikleri ile ilgili sorunlar, öğretmenler ile ilgili sorunlar, eğitim sistemi ile ilgili sorunlar, veliler ile ilgili sorunlar' başlıkları altında düzenlenmiştir.

Öğretmenlerin % 90'ı sorun olduğunu dile getirirken, %7'si sorun olmadığını, % 2'si yeni eğitim sisteminin birinci sınıf öğrencileri için sorun teşkil etmediğini dile getirmişlerdir. Ancak sınıflarında sorun yaşamayan öğretmenlerin öğrencilerinin 70 ay ve üzeri çocuklar olduğu dikkat çekmektedir.

Görüşme yapılan öğretmenlerin tamamı öğrencilerin gelişim özellikleriyle ilgili yaşanan sorunlar kategorisinde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerin % 52'si küçük öğrencilerin eğitim öğretim sürecinde kas yapısı, algılama, duyuşsal özelliklerinden kaynaklı sorunlar yaşadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %45'i küçük öğrencilerin sıkıldığı, korktuğu ve büyük öğrenciler tarafından ezildiğini, % 43'ü yaş farkının büyük sorun olduğunu, % 23 yaşını doldurmuş 72 ay ve üzeri çocukların hazırlık becerilerine sahip olduğu için dersi dinlemek istemedikleri ve sorun yaşadığı, % 18'i yeni uygulamanın 60 ay ve 72 ay arasındaki sisteme bu sene dâhil olan küçük öğrencilerde özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açtığı, % 16'sı öğrencilerin tuvalete gitme, el yıkama gibi öz bakım becerilerine sahip olmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin % 36'sı okulların ve sınıfların fiziki yapıları uygun olmadığını, % 23'ü sınıfların kalabalık olduğunu belirtmiştir.

Öğretmenler velilerden farklı olarak programla ilgili de sorunlar yaşadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin % 11'i ilk aylar hazırlık programı uygulandığından okuma yazma sürecine geç geçildiği ve okuma yazma programının sıkıştırılmış olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin % 11'i de okuma yazma programının okulun sonlarına doğru bitirildiği ve araya yaz tatilinin girmesiyle okuma yazmanın pekiştirilmeden unutulacağı sorun olacağı görüşündedir.

Öğretmenler eğitim sistemi ile ilgili yaşadığı genel sorunları de şu şekilde ifade etmiştir: % 23 öğretmen teneffüsler kısa, ders saatleri fazla, kitaplar eksik, zamanında gelmedi ve seviyeye uygun değil, % 14'ü ana sınıfına gitmeyen öğrenciler uyum sorunu yaşadı, % 2' si eğitim seviyesi düşecek, genç anneler artacak görüşüne hâkimdir.

Yeni düzenlenen sistemde 60-66 ay öğrencilerin de sisteme dâhil edilmesiyle sınıf öğretmenlerinin bu yaş gurubu öğrencileri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veremediği görüşüne sahip % 27 öğretmen bulunmaktadır. Öğretmenlerin % 7'si ise okuma yazma programını her öğretmenin farklı uygulayacağı öğretmenler arası rekabetten kaynaklı sorunlar yaşanacağı görüşündedir.

Öğretmenlerin % 7'si velilerin bilinçsiz olduğu, öğretmene yardımının olmadığı görüşündedir. Öğretmenlerin yaşadığı sorunlara ilişkin örnek ifadeler şu yöndedir:

'...Aynı yaş grubu öğrencileri ile çalışırken dahi öğrenme hızları farklılığından sorunlar yaşanırken bu grup ile çalışmak oldukça zor oluyor.' [Ö:24]

'...Yaşlıtlarına göre küçük yaşta okula başlayan çocuk başarısızlığı yaşayacak, kendinden büyük arkadaşlar tarafından okul yaşantılarında ezilecek ve gelecekteki işe yaramaz, kendini yetersiz gören, çekingen, ezik bir birey olarak büyüyecek.' [Ö:6]

'...Yaşını doldurmuş öğrenciler aralık ayına kadar küçük yaş grubunu beklemek zorunda.' [Ö:3]

'...Çocukların çizlerini yaptırmaktan ders yapamıyoruz.' [Ö:7]

'...Okuma yazma etkinliklerine aralık ayında geçilmesi ve nisan sonuna kadar sürmesi nedeniyle çocuklar okuma yazmayı kavramadan üç ay tatil yapacaklar ve ikinci sınıfa geldiğinde okuma yazmayı unutacaklar.' [Ö:4]

Velilerin büyük çoğunluğu yeni eğitim sisteminin uygulama aşamasında sorun yaşadığını belirtmiştir (% 79). Velilerin % 18 'i sistemin uygulanmasında sorun yaşamadığını belirtirken, velilerin % 3'ü net bir açıklama yapmayarak kararsız görüş bildirmişlerdir.

Velilerin çoğunluğu okulların ve sınıfların fiziki yapısının yeni sisteme uygun olmadığını bildirirken (% 38'i), % 5'i yeni düzenlenen eğitim sistemi hakkında görüşlerini değil kendi sıkıntılarını ifade ederek okulların güvenlik sorunun olduğunu belirtmiştir.

Velilerin yaşadığı sorunlar içerisinde en çok görüş bildirilen kategori öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili sorunlar olmuştur. Sorun yaşayan velilerin tamamı öğrencilerinin gelişim özelliklerinin yeni düzenlenen sistemde sorun teşkil ettiğini bildirmişlerdir. Velilerin %27'si yaş farkının büyük sorun olduğunu ifade ederken, % 26'sı öğrencilerin kas yapısı, algılama ve duyuşsal özelliklerinin dikkate alınmadığını, % 25'i ezilme, sıkılma ve korku duygularını yaşadığını, % 22'si küçük çocukların oyun oynama istediği olduğunu, % 21'i öğrencilerin tualete gitme, el yıkama gibi öz bakım becerilerine sahip olmadığını, % 19'u yaşını doldurmuş 72 ay ve üzeri çocukların hazırlık becerilerine sahip olduğu için dersi dinlemek istemedikleri ve sorun yaşadığı, % 16'sı yeni uygulamanın 60 ay ve 72 ay arasındaki sisteme bu sene dâhil olan küçük öğrencilerde özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açtığı gibi sorunları ifade etmiştir.

Velilerin % 17'si ise yeni düzenlenen sistemin öğretmenleri zorlayıcı olduğu görüşündedir. Veliler eğitim sistemi ile ilgili yaşadığı genel sorunları de şu şekilde ifade etmiştir: % 13'ü teneffüsler kısa,

ders saatleri fazla; % 10'u kitaplar eksik, zamanında gelmedi ve seviyeye uygun değil görüşüne hâkimdir.

Velilerin yaşadığı sorunlara ilişkin ifadelerinin bazıları şu yöndedir:

'... Anasınıfına giden ve gitmeyen çocuklar aynı muameleyi görüyor. Bence bu büyük bir sorun.' [V:50]

'... Küçükleri okula alıştıralım derken 72 ay ve üzeri çocukları harcıyorsunuz.' [V:53]

'... Bence sorun 66 aylıklarla 70 aylıklar bir arada. 1 aylık bebekle 6 aylık bebek aynı olabilir mi sizce?' [V:57]

'... Evde üstünü giyemeyen, yemeğini yiyemeyen tuvaletini yapamayan, oyun ve uyku ihtiyacı olan çocuklar nasıl başarılı olur ki.' [V:33]

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi "Sizin bu sorunların çözümü için önerileriniz nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Elde edilen verilere ilişkin bulgular Tablo 6'da açıklanmıştır.

Tablo 6. Öğretmenler ve Velilerin Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri

Temalar ve Kodlar	Öğretmen		Veli	
	f	%	f	%
Okulların Fiziksel Şartları ile İlgili Çözüm Önerileri				
Sınıfların fiziki koşulları düzenlenmeli	7	16	9	12
Okul sayıları ve dersliklerin sayısı artırılmalı	3	7	4	5
Açık ve kapalı oyun alanları olmalı	2	5	-	-
Sınıf mevcutları azaltılmalı	1	2	9	12
Okullarda güvenlik sağlanmalı	-	-	6	8
Program ile İlgili Çözüm Önerileri				
Ek etkinlikler ve ek materyaller olmalı	2	5	-	-
Programda okuma yazmaya hazırlık süresi daha kısa olmalı	1	2	-	-
Öğrencinin Gelişim Özellikleri ile İlgili Çözüm Önerileri				
Ay farkına göre sınıflar düzenlenmeli	7	16	18	23
Öğretmenler ile İlgili Çözüm Önerileri				
Sınıf öğretmenlerine hizmet içi eğitim verilmeli	9	20	1	1
Sınıflara yardımcı öğretmen gelmeli	2	5	1	1
Öğretmen daha fazla çabalamalı	1	2	6	8
Çözüm tek başına öğretmene bırakılmamalı	1	2	-	-
Öğretmenler yaş grubuna göre eğitim almalı	-	-	2	3
Eğitim Sistemi ile İlgili Çözüm Önerileri				
Ana sınıf zorunlu olmalı	11	25	7	9
Eski sisteme geri dönmeli	11	25	12	16
Ders süresi azaltılmalı, teneffüs süresi uzamalı	10	23	-	-
Kitaplar düzenlenmeli	3	7	-	-
Pilot uygulama yapılmalı	3	7	6	8
Akademisyenlerin fikirleri alınmalı	2	5	1	1
Sistem gözden geçirilmeli	1	2	-	-
Çözüm önerisinde bulunmak gereksiz	1	2	6	8
Sistem iptal edilmeli	1	2	8	10
Okullar denetlenmeli	-	-	3	4
Özel alt sınıf açılmalı	-	-	1	1
Veliler ile İlgili Çözüm Önerileri				
Velilerden para alınmamalı	-	-	4	5
Veliler bilinçlendirilmeli	-	-	6	8

Tablo 6'da görüldüğü gibi 4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitime ilişkin yaşanan sorunlara veliler ve öğretmenlerin çözüm önerileri şu şekilde kategorilere ayrılmıştır:

Okulların fiziksel şartları ile ilgili çözüm önerileri, program ile ilgili çözüm önerileri, öğrencinin gelişim özellikleri ile ilgili çözüm önerileri, öğretmenler ile ilgili çözüm önerileri, eğitim sistemi ile ilgili çözüm önerileri, veliler ile ilgili çözüm önerileri.

Okulların fiziksel şartları ile ilgili çözüm önerileri teması incelendiğinde öğretmenler % 16 oranında sınıfların fiziki koşullarının düzenlenmesi gerektiğini, % 7 oranında okul sayıları ve dersliklerinin artırılması gerektiğini, % 5 oranında açık ve kapalı oyun alanlarının olması gerektiğini, % 2'si ise sınıf mevcutlarının azaltılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin programla ilgili çözüm önerilerine göre öğretmenlerin % 5'i ek etkinlikler ve materyallerin olması gerektiğini, % 2'si okuma-yazmaya hazırlık süresinin daha kısa olması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yine % 16'sı öğrencinin gelişim özellikleri ile ilgili çözüm önerilerini ay farkına göre sınıflar düzenlenmeli şeklinde belirtmişlerdir.

Öğretmenler ile ilgili çözüm önerileri incelendiğinde öğretmenlerin % 20'si sınıf öğretmenlerine hizmet içi eğitim verilmesi gerektiğini, % 5'i sınıflara yardımcı öğretmen gelmesi gerektiğini, % 2'si öğretmenlerin daha fazla çaba harcaması gerektiğini, yine % 2'si öğretmenlerin yaş gruplarına göre eğitim alması gerektiğini dile getirmişlerdir.

Eğitim sistemi ile ilgili çözüm önerileri incelendiğinde; öğretmenlerin % 25'i ana sınıfının zorunlu olması gerektiği, eski sisteme geri dönülmesi gerektiği, % 23'ünün ders süresinin azaltılması gerektiğini, teneffüs sürelerinin uzaması gerektiğinin, % 7'si kitapların düzenlenmesi gerektiğini, pilot uygulama yapılması gerektiğini, % 5'i akademisyenlerin fikirlerinin alınması gerektiğini, % 2'si sistemin gözden geçirilmesi gerektiğini, çözüm önerisinde bulunmanın gereksiz olduğunu, sistemin iptal edilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir.

Öğretmenlerin yaşadığı sorunlara ilişkin ifadelerinin bazıları şu yöndedir:

"... Bu sorunların nispeten azaltılabilmesi için öğrencilerin gruplandırılmasının (60-66 aylıklar bir sınıfta, 67-69 aylıklar diğer sınıfta gibi) gerektiğini; bu durumun hem öğretmenin hem de öğrencinin işini kolaylaştıracağını düşünüyorum." [Ö:9]

"...Öneri olarak ana sınıfına gitmesi gereken bir öğrencinin direk 1. sınıfa başlamaması için anasının zorunlu olması gerektiğini düşünüyorum. Okul ve sınıf sayılarının artırılması şart. Sınıf öğretmenlerine okul öncesi kursları verilmeli." [Ö:16]

"...Okulun fiziki yapısı bu yaştaki çocuklara göre düzenlenmeli." [Ö:28]

"...Değişiklik yapılamadan önce mutlaka pilot uygulamanın yapılması ve eksiklerin bu uygulama sonucuna göre giderilmesi." [Ö:29]

Velilerin okulların fiziksel şartları ile ilgili çözüm önerileri incelendiğinde % 12 oranında sınıfların fiziki koşullarının düzenlenmesi gerektiğini, % 5 oranında okul sayıları ve dersliklerinin artırılması gerektiğini, % 12'si ise sınıf mevcutlarının azaltılması gerektiğini ifade etmiştir. Velilerin % 8'i ise yeni düzenlenen sistem hakkında yaşadığı sorunlara çözüm önerisinde bulunmaktansa kendi sorunu olan güvenlik sorununun çözülmesi önerisinde bulunmuştur.

Veliler programla ilgili sorun yaşamadığı için programla ilgili çözüm önerisinde de bulunmamıştır.

Öğretmenler ile ilgili çözüm önerileri incelendiğinde velilerin % 8'si öğretmenlerin daha fazla çaba harcaması gerektiğini, % 3'ü öğretmenlerin yaş gruplarına göre eğitim alması gerektiğini, % 1'i sınıf öğretmenlerine hizmet içi eğitim verilmesi gerektiğini ve sınıflara yardımcı öğretmen gelmesi gerektiğini dile getirmişlerdir.

Eğitim sistemi ile ilgili çözüm önerileri incelendiğinde; % 16'sı eski sisteme geri dönülmesi gerektiği, % 10'u sistemin iptal edilmesi gerektiğini, velilerin % 9'u ana sınıfının zorunlu olması gerektiğini, %

8' i pilot uygulama yapılması gerektiğini, %1'i akademisyenlerin fikirlerinin alınması gerektiğini, % 4'ü okulların denetlenmesi gerektiğini, % 1'i özel alt sınıf açılması gerektiğini dile getirmişlerdir.

Velilerle yapılan görüşmelerde velilerin % 5'i yeni düzenlenen eğitim sistemi hakkında çözüm önerisinde bulunmak yerine kendileri için önemli olan 'para sorunu' hakkında görüş bildirmiştir. Velilerden ne için olursa olsun para alınmaması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca velilerin bazıları öz eleştirilerini yaparak yeni sistem hakkında bilgilendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Velilerin % 8'i bilinçlendirilmelerine yönelik öneride bulunmuştur.

Velilerin yaşadığı sorunlara ilişkin ifadelerinin bazıları şu yöndedir:

“...Önlemler önce alınıp sistem sonra değiştirilmeliydi.” [V:4]

“...Eski sisteme geri dönlün.” [V:51]

“...Devletin ve eğitimcilerin çözemediği bu kargaşaya biz veliler ne diyebiliriz ki?” [V:57]

“...Devletin verdiği karara karşı ne gibi çözüm düşünülebilir? Resmen mecbur bırakılıyor.” [V:71]

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sonuç ve Tartışma

4+4+4 şeklinde düzenlenen 12 yıllık zorunlu eğitim sistemine ilişkin veliler ve öğretmenlerin büyük çoğunluğunun olumsuz görüş bildirdiği görülmüştür.

Sisteme ilişkin olumsuz görüşlerin kaynağı: Alt yapının hazırlıksız oluşu, kalabalık sınıfların olması, programın hazırlıksız olması, gelişim özelliklerine uygun olmaması, çocuklarda özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açması, öğrencilerin öz bakım becerilerine sahip olmaması, yaş farkı, yaşını dolduran çocuklar için sorun olması, öğretmeni zorlayıcı olması, sisteme geçişte eğitim uzmanlarına danışılmaması, ana sınıfının zorunlu olmaması, ders süresinin uzun olması, kitapların eksik olması ve zamanında gelmemesi, ideolojik yaklaşımın bir ürünü olması şeklindedir. Veliler ve öğretmenler sistemi detaylı bir şekilde yorumlamışlar ve neden olumsuz görüş bildirdiklerini açıkça ifade etmişlerdir. Sistemin olumsuz özellikleri konusunda veliler ve öğretmenler çoğu zaman ortak paydada buluşmuşlardır.

Sınıf öğretmenleri ve velilerinin yaşadığı sorunlar ise şunlardır: Okulların ve sınıfların fiziki yapıları uygun olmaması, sıkıştırılmış okuma yazma programı, okuma yazmanın pekiştirilmemesi, unutulması, uyum problemi (sıkılma, ezilme, korku), yaş farkı, öğrencide özgüven eksikliği ve başarısızlığa yol açması, çocukların küçük olması dolayısıyla oyun oynama isteği, öğretmen yetersizliği, öğretmenler arası rekabet, tenffüsler kısa, ders saatleri fazla olması, kitapların eksik olması, zamanında gelmemesi ve seviyeye uygun olmaması, ana sınıfına gitmeyen öğrencilerin uyum sorunu yaşaması, genç anne oranlarının artacağı düşüncesi, velilerin bilinçsiz olması. Sistemin aksayan yönleri ve barındırdığı sorunlar veliler ve öğretmenler tarafından açıklığa kavuşturulmuştur. Öğretmenler ve veliler sistemin sorunları konusunda benzer ifadelerde bulunmuşlardır. 1. Sınıf öğretmeni ve velisi olmanın zorluklarını tüm içtenlikleriyle ifade etmişlerdir.

Sınıf öğretmenleri ve velilerinin yaşadığı sorunlara ilişkin çözüm önerileri şu şekildedir: Sınıfların fiziki koşulları düzenlenmeli, okul sayıları ve dersliklerin sayısı artırılmalı, sınıf mevcutları azaltılmalı, okullarda güvenlik sağlanmalı, ek etkinlikler ve ek materyaller olmalı, programda okuma yazmaya hazırlık süresi daha kısa olmalı, ay farkına göre sınıflar düzenlenmeli, sınıf öğretmenlerine hizmet içi eğitim verilmeli, sınıflara yardımcı öğretmen gelmeli, çözüm tek başına öğretmene bırakılmamalı, ana sınıf zorunlu olmalı, eski sisteme geri dönlmeli, ders süresi azaltılmalı, tenffüs süresi uzamalı, kitaplar düzenlenmeli, pilot uygulama yapılmalı, akademisyenlerin fikirleri alınmalı, sistem gözden geçirilmeli, sistem iptal edilmeli, veliler bilinçlendirilmeli. Bu çözüm önerilerinin dışında bazı veli ve öğretmenler sistemin sorunlarının çözümünde veli ve öğretmen önerilerinin işe yaramayacağı, öneri de bulunmanın gereksiz olacağı görüşündedirler. Veliler ve öğretmenler bu

çalışmayla umutlanmış sorunların çözümü için detaylı çözüm önerilerinde bulunmuş, öğrencilerinin daha verimli bir ortamda daha kaliteli bir eğitim almaları için sorunların bir an önce çözülmesini istediklerini belirtmişlerdir.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar bazı araştırmaların sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Baykan, Çiftçi ve Arıkan'ın (2013) çalışmasında birleştirilmiş sınıfların birinci sınıflarına kaydedilen 60 veya 66 aylık çocukların 4+4+4 sisteminin birleştirilmiş sınıflara olumsuz olarak yansıyan en önemli tarafı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ekiz, Altun ve Siyambaş (2013) araştırmalarında yeni sistemle ilgili öğretmen görüşü almış ve araştırma sonucunda öğretmenlerin büyük bir bölümünün yeni sisteme ilişkin memnuniyet düzeylerinin düşük olduğu sonucunu elde etmişlerdir. Konuyla ilgili Turan ve diğerlerinin (2013) gerçekleştirdiği bir diğer araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının çeşitli kaygılar nedeniyle yeni sistem ile ilgili olumsuz görüş bildirdikleri saptanmıştır. Araştırmanın sonuçları doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıda verilmiştir.

Öneriler

Çalışmanın önerileri sisteme ilişkin öneriler ve araştırmaya ilişkin öneriler şeklinde belirtilmiştir.

Sisteme ilişkin öneriler:

- Sistemin uygulamasına ara verilir; altyapı, kitap, öğretmenlerin eğitimi, ders ve teneffüs süreleri gibi sorun yaşatan durumlara hazırlık yapılması önerilebilir.
- Eğitim sisteminin 1. kademesinin öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak ve başarılı ülkelerin eğitim sistemlerindeki temel eğitim süreleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi önerilebilir.
- Eğitim sisteminin düzenlenmesinde alana hâkim uzman kişilerin, akademisyenlerin, öğretmenlerin görüşleri alınabilir.
- Üniversiteler ve Milli Eğitim Bakanlığı araştırma sonuçları ışığında ortak çalışmalar yapılabilir.

Çalışmaya ilişkin öneriler:

- Bu çalışmanın daha sağlıklı yorumlanabilmesi için daha çok çalışma yapılması gerekir.
- Türkiye'nin farklı bölgelerinde örneklem sayısını artırarak çalışma yapılabilir.
- Çalışmanın güçlendirilmesi için gözlem yöntemi ile çeşitlilik sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Aybek, B. (2007). Eleştirel Düşünmenin Öğretiminde Öğretmenin Rolü. <http://www.universite-toplum.org/text.php?id=322> (28/10/2012).
- Baykan, A. A., Çiftçi, S. ve Arıkan, Y. (2013). 4+4+4 Eğitim Sisteminin Birleştirilmiş Sınıflara Yansıması. XII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (23-25 Mayıs, Kuşadası) Kitapçığı, 254-259
- Büyükkantarçioğlu, N. (2006), “ Bilgi Toplumu Oluşturma Bağlamında Türk Edebiyatı Dersleri Üzerine Düşünceler http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/169/index3-icindekiler.htm (28/10/2012).
- Ekiz, D., Altun, T. ve Siyambaş, P., B. (2013). 4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemindeki Uygulamalar ve Karşılaşılan Sorunların Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi. XII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (23-25 Mayıs, Kuşadası) Kitapçığı, 335-346
- Erginer, A. (2006). Avrupa Birliği Eğitim Sistemleri. (1. Baskı) Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Gültekin, M. (1998). Türkiye ve Avrupa Birliğine Üye Bazı Ülkelerde Zorunlu Eğitim, Eğitim Bilimlerinde Yenilikler. Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. Eskişehir.
- Gür, B. S. ve Çelik, Z. (2009). Türkiye’de Milli Eğitim Sistemi Yapısal Sorunlar ve Öneriler. SETA Rapor Ekim-2009
- Güven, İ. (2012). Elementary Education Online,11(3),556-577,2012. İlköğretim Online,11(3),556-577,2012. <http://ilkogretim-online.org.tr> (28/10/2012).
- Karaca,E. (2008) “Eğitimde kalite arayışları ve Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması” Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı: 21
- Mert, K. (1999). Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Uygulaması Konusunda Öğretmen Görüşleri Niğde İli Örneği. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- MEB, (2012). 12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar. <http://www.meb.gov.tr/haberler/2012/12YillikZorunluEgitimeYonelikGenelge.pdf> (27.10.2012)

- Keskin, P., S. (2012). Pediatrist Gözüyle 12 Yıllık Eğitim. <http://www.trthaber.com/haber/egitim/pediatrist-gozuyle-12-yillik-egitim-34374.html> (29.10.2012)
- Seçkin, O. (2013). 12 Yıllık Zorunlu Eğitim Yalanı. <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/onur-seckin/12-yillik-zorunlu-egitim-yalani-66406> (25.02.2013)
- Turan, M., Celayir, İ., Şölen, H., Uslu, K., Özkılıç, M., İraz, Ş., Yıldız, V. ve Bay, N., G. (2013). Sınıf Öğretmeni Adaylarının 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri. XII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (23-25 Mayıs, Kuşadası) Kitapçığı, 481-486
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (7. Baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık

Extended Abstract

Compulsory education represents the most important part of formal education. It requires that a person should receive education for a certain period of time at a certain age. Primary education is, on the other hand, a concept which explains that a person, whatever his/her age is, should receive education at a certain level and quality within formal and common education system (Mert, 1999).

Today, world countries aim at increasing the period of time of compulsory education and make efforts for this purpose. Many countries are trying to generate facilities to increase the course of compulsory education over 12 years. On the other hand, there is positive relationship between countries' level of development and improvement and their courses of compulsory education. The compulsory education in these countries is at least for 8 years (Gültekin, 1998).

Although schooling age was 6-14 and compulsory period was 8 years formerly in our country, the compulsory education period was increased from 8 to 12 years and some new implementations became an agenda with the law of primary education numbered 6287 and dated 30.03.2012 and with the law of making changes within some laws which were put into force by being published in the official gazette numbered 2861 and dated 11.04.2012. Compulsory education covers 4 years of primary, 4 years of middle and 4 years of high school education. The first 4 years, in which students are educated, are named primary school; the second 4 years are named secondary (middle) school, and the third 4 years are named high school. The age to begin the 1st grade is 66 months old, and the children between 60-66 months old are enabled to attend the primary school if it is understood that they are ready in terms of development, through the written request of their parents. Other students will be directed to pre-school education.

This study was carried out with first grade teachers working in central districts of İzmir and with the parents of the students in 2012-2013. Purpose of the research is to find out the opinions of first grade teachers at primary school, the parents about new education system, the problems they faced and solutions during the implementation. The research is descriptive study using qualitative research techniques. Since the research is intended to show the results concerning a specified situation, it comprises case study patterns. Sampling of research consists of 44 teachers of first grade and 77 parents that have been chosen through convenient case sampling from criterion sampling method. In the research, semi-structured interview questionnaire has been used as data collection. The data have been analyzed descriptively. Research questions consisted of categories of the study. As a result of the research, the great majority of teachers and parents have been found to be negative about the new system. It revealed that teachers and parents encountered lots of problems during the implementation of the system.

The parents and most of the teachers have been observed to express negative opinions regarding 12 year compulsory education system which was arranged as 4+4+4. The source of the negative opinions about the system is that sub-structure is not ready; the classes are crowded, the program is not prepared, it is not appropriate for developmental properties, it causes lack of self-confidence and

failure and failure, the students do not have the capabilities of self-care, there are differences in their ages, there are problems for children who is at the proper age, it is compelling for the teacher, educational consultants were not conferred in passing the passage. Pre-school education is not compulsory, lesson time is long, books are not enough and does not arrive on time, and it is a product ideological approach. Parents and teachers interpreted the system in a detailed way and clearly stated why they reported negative opinions. Parents and teachers often came to a common area about the negative properties of the system.

The problems the primary school teachers and parents had are the fact that the physical conditions of schools and classes and are not suitable, there is a compact reading-writing programmes, reading and writing is not consolidated and is forgotten, there are adoption problems (shyness, fear), age difference problems, lack of self-confidence problems and failure problems, students want to play games because they are young, teachers are insufficient, there is rivalry among teachers, breaks are short, lesson hours are long, books are deficient and does not arrive on time, and are not proper for the level, students who did not attend pre-school education have adaptation problems. There is a thought that the rate of younger mothers will rise, and parents are unconscious.

The failing aspects of the system and the problems have been enlightened by the parents and students. They reported similar expressions about the problem of the system. They expressed clearly the hardship of being 1st grade teachers and parents. The solution offers for the problems of class teachers and parents are as follows; the physical conditions of classes should be arranged, the number of schools and classes should be increased. The number of students in a class should be lowered, security should be provided at schools, there should be additional activities and materials, the preparation period for reading-writing should be shorter in the programme, classes should be organized according to the differences in months, in-service training should be given to class teachers, assistant teachers should come into the classes. Solution should not be left to only the teachers, pre-school education should be compulsory, old system should be returned, period of lessons should be decreased, breaks should be extended, books should be organized, pilot implementations should be performed, the opinions of academicians should be taken. System should be revised, system should be cancelled, parents should be made conscious. Apart from these offers for solution, some parents and teachers are of the opinion that teachers' and parents' offers in the solution of the system will not be of use and it is useless to make offers. Parents and teachers get hope with this study and made more detailed offers for the solution of problems, and stated that they wish for the problems to be solved as soon as possible for the students to receive a higher quality education in a more productive environment.